

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-73-118>

УДК 336.145:339.9:005.334

СТРАТЕГІЇ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ В КОНТЕКСТІ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

STRATEGIES TO IMPROVE THE EFFICIENCY OF STATE FINANCIAL CONTROL IN THE CONTEXT OF INTERNATIONAL COOPERATION

Чикалюк Микола Миколайович

аспірант,

Приватний вищий навчальний заклад «Буковинський університет»

ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-6015-1534>**Жидовська Наталія Михайлівна**

кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку та оподаткування,

Львівський національний університет природокористування

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1883-5992>**Чернишов Володимир Васильович**

кандидат економічних наук, доцент,

директор навчально-наукового інституту Міжнародних відносин,

доцент кафедри фінансів і кредиту,

Харківський національний економічний університет ім. Семена Кузнеця

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8866-0075>**Chykaliuk Mykola**

Private Higher Educational Institution "Bukovinian University"

Zhydovska Nataliia

Lviv National Environmental University

Chernyshov Volodymyr

Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics

Статтю присвячено аналізу стратегій підвищення ефективності державного фінансового контролю в умовах глобалізації та інтеграційних процесів. Особливу увагу приділено виявленню основних проблем, що виникають під час реалізації фінансового контролю на міжнародному рівні, а також можливим шляхам удосконалення наявних механізмів у цій сфері. Розглянуто роль сучасних технологій, таких як великі дані та штучний інтелект, у процесах моніторингу фінансових потоків та виявлення порушень. Акцентовано на важливості міжнародної співпраці, уніфікації нормативно-правових актів та підвищенні кваліфікації кадрів для покращення прозорості та зниження ризиків корупції. Визначено необхідність гармонізації національних підходів до фінансового контролю та забезпечення сталого розвитку міжнародних стандартів для досягнення ефективного контролю за фінансовими операціями.

Ключові слова: державний фінансовий контроль, глобалізація, міжнародне співробітництво, фінансові потоки, технології, великі дані, штучний інтелект, моніторинг, корупція, ухилення від податків, нормативно-правова гармонізація, кваліфікація кадрів.

The article explores the key aspects of improving the effectiveness of state financial control in the context of global cooperation and integration processes. The author analyzes the growing importance of digitalization and technological progress in the field of financial monitoring. The use of big data, artificial intelligence and automated systems has revolutionized the ability of financial control authorities to track, analyze and detect suspicious activities in real time. In addition, the article discusses the challenges associated with the harmonization of national legal systems with international standards. It is found that the harmonization of national laws and regulations with international practice is

crucial for effective financial supervision. This requires ongoing efforts to standardize accounting practices, reporting procedures, and tax legislation. The importance of human capital in the financial supervision process is emphasized. Regular training, exchange of experience, and international cooperation are vital to enhance the professionalism of financial auditors and controllers, enabling them to navigate the complexities of modern financial systems and adapt to new challenges in the global financial environment. The role of international cooperation in strengthening financial control mechanisms is defined. Coordination of activities of national and international institutions through joint audits, cross-border exchange of information and best practices can significantly increase the effectiveness of financial monitoring systems. Joint efforts also help build trust between countries, which contributes to a more transparent and accountable global financial system. To summarize, the growing interdependence of global financial systems requires the development and implementation of reliable, effective and transparent financial control mechanisms. Integration of new technologies, harmonization of regulations, strengthening of human resources and promotion of international cooperation are important components for achieving more effective financial supervision on a global scale.

Keywords: public financial control, globalization, international cooperation, financial flows, technologies, Big Data, artificial intelligence, monitoring, corruption, tax evasion, regulatory harmonization, personnel qualifications.

Постановка проблеми. У сучасних умовах значно зростає роль міжнародного співробітництва в управлінні фінансами, що передбачає як адаптацію національних систем фінансового контролю до міжнародних стандартів, так і взаємодію з міжнародними організаціями для прозорості й ефективного використання бюджетних ресурсів. Проблема полягає в тому, що багато держав, навіть з урахуванням прогресу в інтеграції з міжнародними інституціями, мають труднощі з упровадженням ефективних фінансових контрольних механізмів, які можуть урахувувати специфіку національних економік та відповідати глобальним вимогам. Неєфективність контролю за використанням державних коштів, зумовлена відсутністю уніфікованого впровадження міжнародних стандартів у сфері фінансового контролю, суттєво ускладнює протидію корупції та запобігання нецільовому використанню бюджетних ресурсів. Викликає занепокоєння також проблема недостатнього обміну досвідом між країнами, що обмежує можливості для покращення фінансового контролю та адаптації до нових викликів, таких як цифровізація державного управління або нові форми фінансових маніпуляцій на міжнародному рівні. З огляду на це, важливим є вивчення шляхів оптимізації міжнародного співробітництва з метою підвищення ефективності державного фінансового контролю й забезпечення стійкості фінансових систем у різних країнах.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Аналіз літератури з фінансового контролю та фінансових інститутів охоплює розгляд різних аспектів, таких як організація фінансового контролю в небанківських установах, нагляду за ними в Україні, а також проблем та перспектив розвитку системи фінансового контролю на міжнародному рівні.

У статті Г. Буги здійснено аналіз закордонного досвіду організації фінансового контролю в системі небанківських фінансових установ. Авторка розглядає ефективні механізми контролю, що застосовуються в різних країнах для підвищення стабільності та прозорості фінансової системи [1]. Статтю В. Рудого присвячено посиленню нагляду за небанківськими фінансовими установами в Україні. Підкреслено важливість удосконалення правового регулювання та посилення контролю за такими установами для забезпечення їхньої стабільності та захисту інтересів споживачів фінансових послуг [2]. Науковці О. Бригінець та Д. Василюк у своїй статті розглядають питання пруденційного регулювання банківської діяльності в Європейському Союзі. Дослідники звертають увагу на необхідність створення єдиного правового середовища для банківських установ в ЄС та на можливість запозичення європейських стандартів в Україні [4]. Етичні кодекси фінансово-інвестиційної галузі аналізує В. Хохлов, підкреслюючи важливість дотримання етичних норм для забезпечення довіри та прозорості фінансових операцій [5]. Використання криптовалют в Україні досліджує О. Нечай, наголошуючи на її важливості для фінансового контролю через потенційне використання з метою ухилення від сплати податків та здійснення фінансових маніпуляцій [6]. Правове підґрунтя інвестиційної та інноваційної діяльності в Україні аналізує Б. Деревянко, зазначаючи необхідність створення ефективних механізмів для контролю інвестиційних потоків [7]. Актуальність правового регулювання та контролю у фінансовій сфері також підкреслює В. Бортняк, розглядаючи контроль як функцію управління фінансовою діяльністю держави [8]. Дослідження А. Колпакової зосереджено на сучасних аспектах держав-

ного фінансового контролю та його концептуальних засадах [9]. У статті В. Галуцька та С. Мосьондза [10] розглянуто правові аспекти фінансового контролю в Україні. Автори наголошують на фрагментарності законодавчої бази, недосконалості розподілу повноважень між органами контролю та необхідності гармонізації законодавства з міжнародними стандартами. Запропоновано прийняття окремого кодифікованого акта для підвищення ефективності й прозорості контролю. Публікація І. М. Сисоевої та Н. В. Добіжі [11] зосереджена на розв'язанні практичних проблем фінансового контролю: дублювання функцій органів, бюрократизації процедур, недостатньої аналітичної спроможності. Авторки підкреслюють важливість запровадження ризик-орієнтованого підходу, цифровізації та відповідальності за порушення. Стаття Т. Д. Косової та В. В. Шевченка сприяє розумінню концептуальних засад становлення державного фінансового контролю на регіональному рівні [12]. Різні підходи до державного контролю, що є важливим елементом фінансової безпеки країни, досліджує М. Терещенко [13]. Таким чином, аналіз літератури дає змогу з'ясувати основні тенденції в дослідженні теми фінансового контролю на міжнародному й національному рівнях, а також важливість співпраці між країнами для забезпечення прозорості фінансових операцій.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Однією з основних проблем є недостатнє інтегрування сучасних технологічних інструментів у процес державного фінансового контролю, що значно ускладнює ефективний моніторинг фінансових потоків на міжнародному рівні. Наявні стратегії контролю часто не враховують швидко змінюваних умов фінансових ринків та новітніх методів ухилення від сплати податків, що потребує розробки нових механізмів контролю, здатних адекватно реагувати на ці виклики. Іншою важливою проблемою є відсутність єдиних стандартів і практик фінансового контролю, що забезпечують ефективну взаємодію між державами в межах міжнародних угод та організацій. Це призводить до нерівномірної якості контролю в різних країнах, що ускладнює боротьбу з фінансовими злочинами, корупцією та ухиленням від податків на глобальному рівні. Крім того, недостатня співпраця між національними й міжнародними органами контролю, а також неузгодженість нормативно-правових актів в різних країнах, створюють додаткові перешкоди для забезпе-

чення ефективного фінансового контролю на глобальному рівні.

Внесок цієї статті в розв'язання зазначених вище питань полягає в обґрунтуванні необхідності системної модернізації механізмів державного фінансового контролю шляхом інтеграції цифрових технологій, гармонізації стандартів контролю на міжнародному рівні та посилення міждержавної співпраці.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є аналіз наявних стратегій підвищення ефективності державного фінансового контролю в умовах міжнародного співробітництва, а також визначення основних проблем та викликів, що виникають під час реалізації таких стратегій на глобальному рівні.

Завдання статті:

1) проаналізувати стратегії підвищення ефективності державного фінансового контролю в контексті міжнародного співробітництва та визначити основні проблеми й виклики;

2) розробити рекомендації для вдосконалення механізмів фінансового контролю з урахуванням сучасних технологій та інноваційних підходів;

3) оцінити можливості гармонізації нормативно-правових актів між національними й міжнародними органами контролю для покращення прозорості фінансових операцій.

Виклад основного матеріалу дослідження. Процеси глобалізації сучасного світу ставлять перед системою державного фінансового контролю нові виклики, що вимагають перегляду та вдосконалення стратегій з метою забезпечення прозорості й ефективності фінансових механізмів. Оскільки фінансові потоки все частіше мають масштабний характер, важливість міжнародного співробітництва в управлінні фінансами та контролі за їхнім використанням зростає. Однією з основних проблем для держав є необхідність гармонізації національних норм і стандартів фінансового контролю з міжнародними вимогами, що дає змогу уникнути фінансових махінацій та зловживань. Зважаючи на ці чинники, важливо провести аналіз наявних стратегій підвищення ефективності державного фінансового контролю в умовах міжнародного співробітництва.

Удосконалення нормативно-правової бази, що забезпечує узгодженість національних і міжнародних стандартів, є однією з основних стратегій. Це сприяє створенню ефективних механізмів взаємодії між національними органами контролю й міжнародними інститу-

ціями. При цьому важливим є розвиток стандартів фінансового моніторингу, які могли б бути впроваджені не лише в межах окремих країн, але й на глобальному рівні. Оскільки міжнародне співробітництво часто потребує від держав урахування інтересів різних учасників, важливою є розробка спільних критеріїв для оцінювання фінансової діяльності, а також механізмів для виявлення потенційних порушень [1, с. 197].

Однією з актуальних стратегій є інтеграція сучасних інформаційних технологій для автоматизації процесів фінансового контролю та аудиту. Упровадження сучасних цифрових інструментів, таких як блокчейн-технології, штучний інтелект, системи аналізу великих даних, дає змогу значно підвищити ефективність моніторингу фінансових потоків та своєчасно виявляти можливі порушення. Усі ці інструменти можуть бути інтегровані в межах міжнародного співробітництва, що сприятиме зменшенню впливу людського чинника в процесі перевірок і максимальній прозорості фінансових операцій.

Крім того, важливим напрямом є зміцнення міжнародних партнерств та координація дій між державами й міжнародними організаціями, такими як Світовий банк, Міжнародний валютний фонд та Організація економічного співробітництва та розвитку. Взаємодія з цими організаціями дає змогу не лише ділитися досвідом і найкращими практиками у сфері фінансового контролю, але й забезпечити фінансування реформ та модернізацію інститутів фінансового контролю в окремих країнах [2, с. 66].

Значна роль міжнародних аудиторських організацій та партнерств також створює передумови для покращення ефективності фінансового контролю. Вони не лише перевіряють використання фінансових ресурсів, але й розробляють рекомендації щодо вдосконалення національних систем фінансового контролю, що сприяє гармонізації практик на міжнародному рівні. Важливою частиною цієї стратегії є підвищення кваліфікації фахівців у галузі фінансового контролю та міжнародних стандартів.

З огляду на ці стратегії, можна визначити низку чинників, що впливають на підвищення ефективності державного фінансового контролю в умовах міжнародного співробітництва. До них належать забезпечення взаємодії між національними й міжнародними органами, упровадження новітніх технологій та вдосконалення освітніх програм для фахів-

ців у цій галузі. Практичним підтвердженням важливості міжнародної співпраці є участь України в проєкті ЄС «Прозорість і доброчесність у державному управлінні», що реалізовувався за підтримки Антикорупційної ініціативи ЄС (EUACI). У межах цього проєкту було впроваджено низку інструментів цифрового аудиту та проведено обмін досвідом із представниками державних фінансових органів контролю Данії, Швеції та Нідерландів [14]. Крім того, у 2021 році Україна в партнерстві зі Світовим банком реалізувала спільний антикорупційний компонент у межах Програми фінансової стабільності, що передбачав аудит державних витрат та підвищення прозорості у сфері державних закупівель.

Ще одним прикладом є співпраця з GIZ (Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit) – німецьким агентством із міжнародного співробітництва. У межах спільного проєкту щодо реформування державного фінансового контролю в Україні, за участі Рахункової палати було організовано навчання для аудиторів щодо застосування методологій ризик-орієнтованого контролю та впровадження європейських стандартів оцінювання ефективності бюджетних програм [15].

Основні стратегії підвищення ефективності державного фінансового контролю в умовах міжнародного співробітництва наведено в табл. 1.

Наявні стратегії фінансового контролю на міжнародному рівні обмежуються численними викликами, які впливають на їхню ефективність. Однією з основних проблем є недосконалість нормативно-правової бази, що обмежує координацію між країнами та міжнародними організаціями. Кожна країна має власні фінансові практики, що ускладнює забезпечення глобальної фінансової стабільності. Відсутність єдиного стандарту фінансового контролю на міжнародному рівні також створює серйозні перешкоди для ефективної взаємодії між фінансовими інститутами різних країн. Це призводить до труднощів в інтерпретації результатів контролю, що значно знижує довіру до результатів перевірок.

Значною проблемою також є високий рівень корупції та неефективного управління фінансами, що підвищує ризики нецільового використання міжнародних фінансових ресурсів. У таких умовах ефективність фінансового контролю може бути істотно знижена. Відмінність у національних підходах до фінансового контролю ускладнює створення єдиних норм і стандартів. Це викликає розбіжності в прак-

Таблиця 1

**Стратегії підвищення ефективності державного фінансового контролю
в умовах міжнародного співробітництва**

Стратегії підвищення ефективності фінансового контролю	Опис
Удосконалення нормативно-правової бази	Гармонізація національних стандартів із міжнародними вимогами.
Інтеграція сучасних інформаційних технологій	Застосування блокчейн-технологій, штучного інтелекту, великих даних.
Зміцнення міжнародних партнерств	Координація дій між державами та міжнародними організаціями.

Джерело: сформовано авторами на основі [3, с. 32]

тиках та їхньому застосуванні, створює певні труднощі при наданні фінансової допомоги на міжнародному рівні, оскільки кожна країна може мати свої специфічні вимоги до звітності та перевірок [4, с. 2].

У сучасному глобалізованому світі моніторинг фінансових потоків є важливим механізмом забезпечення прозорості та безпеки міждержавних економічних відносин. В умовах цифровізації економіки зростає роль інноваційних технологій, зокрема цифрових платформ, штучного інтелекту, блокчейн-систем, хмарних обчислень та інструментів аналітики даних. Зазначені засоби дозволяють оперативно відстежувати фінансові транзакції, здійснювати поглиблений аналіз великих обсягів даних, виявляти ризики та знижувати ймовірність корупційних проявів. Особливу роль відіграє технологія блокчейн, яка забезпечує незмінність і відкритість інформації, що є важливим чинником для формування міжнародної довіри. Використання алгоритмів штучного інтелекту сприяє виявленню аномальних фінансових операцій і дозволяє запобігати

потенційним правопорушенням [6, с. 3]. Інтеграція зазначених технологічних рішень суттєво підвищує ефективність міжнародного обміну фінансовою інформацією та сприяє протидії фінансовим злочинам.

Проте водночас із можливостями нові технології зумовлюють і певні ризики, зокрема загрози кібербезпеці, витоку конфіденційної інформації та труднощі гармонізації цифрових стандартів між країнами [7, с. 120]. Отже, сучасні технології стають визначальним чинником ефективного фінансового контролю на міжнародному рівні. Їхнє застосування потребує не лише технічного забезпечення, а й формування єдиної нормативно-правової бази, професійної підготовки кадрів і постійного вдосконалення інфраструктури цифрового моніторингу. Сучасні технології та їхня роль у моніторингу міжнародних фінансових потоків представлено в табл. 2.

Одним із найважливіших аспектів цього процесу є узгодження термінології, що використовується в національному й міжнародному праві. Відсутність чіткості й однозначності у

Таблиця 2

Сучасні технології та їхня роль у моніторингу міжнародних фінансових потоків

Технологія	Роль у фінансовому контролі	Потенційні ризики
Блокчейн	Забезпечує прозорість, незмінність та відкритість транзакцій	Складність інтеграції, правові прогалини
Штучний інтелект	Виявлення аномалій, прогнозування ризиків, автоматизація аналізу	Непрозорість алгоритмів, кіберзагрози
Хмарні обчислення	Забезпечує доступ до даних у реальному часі	Ризики витоку даних, залежність від провайдерів
Великі дані	Аналіз великих обсягів інформації для виявлення тенденцій	Проблеми з безпекою та збереженням конфіденційності
Інформаційно-аналітичні системи	Інтеграція даних із різних джерел для прийняття рішень	Необхідність високої кваліфікації персоналу

Джерело: сформовано авторами на основі [8, с. 3]

визначеннях може спричинити юридичні колізії та ускладнити процес ідентифікації порушень. Не менш важливим є також уніфікація процедур перевірки, збору та обробки даних. Більшість міжнародних організацій, зокрема Міжнародний валютний фонд, Світовий банк, Організація економічного співробітництва та розвитку, розробили низку стандартів та рекомендацій, спрямованих на підвищення прозорості у сфері державних фінансів. Проте ефективно впровадження цих рекомендацій на національному рівні потребує адаптації наявних законодавчих норм, що часто є складним і тривалим процесом, особливо для країн із нестабільною правовою системою чи недостатнім технічним забезпеченням [9, с. 99]. Можливості нових форм співпраці в боротьбі з корупцією та ухиленням від сплати податків подано в табл. 3.

Усі ці напрями підсилюють ефективність фінансового нагляду та сприяють формуванню відповідального глобального економічного середовища [11, с. 16].

У сучасних умовах глобалізації та активних інтеграційних процесів постає необхідність адаптації механізмів державного фінансового контролю до нових викликів і можливостей. Одним із найважливіших чинників, що впливають на підвищення ефективності контролю, є забезпечення прозорості фінансових потоків як на національному, так і на міжнародному рівнях. Забезпечення прозорості потребує не лише вдосконалення внутрішніх процедур аудиту та моніторингу, а й упровадження ефективних механізмів обміну інформацією між державами. Успішна імплементація таких

механізмів можлива лише за умови довіри між учасниками глобального фінансового середовища та готовності дотримуватись спільних стандартів [12, с. 33; 16, с. 10].

Також значну роль відіграє гармонізація регуляторних підходів і законодавства у сфері фінансового контролю між державами. Зближення правових систем сприяє зменшенню правових прогалів, які можуть використовуватись для ухилення від податків або відмивання коштів. Важливим інструментом у цьому процесі є приєднання країн до міжнародних угод та організацій, які встановлюють стандарти у сфері фінансової прозорості, аудиту й боротьби з фінансовими злочинами. Крім того, зростає значення міждержавного партнерства, що передбачає не лише інформаційну взаємодію, а й проведення спільних перевірок, розслідувань, програм із підвищення кваліфікації тощо [13, с. 88; 17, с. 309].

Отже, підвищення ефективності державного фінансового контролю в умовах глобалізації безпосередньо залежить від здатності національних систем адаптуватися до нових викликів, використовуючи як внутрішні, так і зовнішні ресурси. Забезпечення прозорості фінансових потоків через міжнародний обмін інформацією є фундаментальним чинником для зниження рівня зловживань і корупції. Водночас цифровізація процедур контролю дає змогу впроваджувати аналітичні інструменти, що значно підвищує швидкість і точність реагування на фінансові порушення. Уніфікація нормативно-правової бази створює правове підґрунтя для взаємодії з іншими країнами та організаціями, що сприяє

Таблиця 3

Можливості нових форм співпраці в боротьбі з корупцією та ухиленням від сплати податків

Напрямок співпраці	Потенційні можливості	Очікуваний ефект
Обмін фінансовою інформацією	Автоматичний обмін податковими та банківськими даними між країнами	Підвищення прозорості фінансових потоків, зниження можливостей для ухилення
Застосування спільних аналітичних платформ	Застосування великих даних, ШІ, систем ризик-аналізу	Швидке виявлення підозрілих операцій та корупційних схем
Уніфікація нормативно-правової бази	Гармонізація стандартів фінансового контролю	Сприяння ефективній співпраці та мінімізація юридичних прогалів
Спільні розслідування та аудит	Проведення багатосторонніх перевірок та аудитів	Підвищення довіри до результатів, посилення контролю
Підвищення кваліфікації та обмін досвідом	Тренінги, семінари, міжнародні програми розвитку кадрів	Посилення професіоналізму, упровадження кращих практик

Джерело: сформовано авторами на підставі [10, с. 196]

формуванню глобально узгоджених стандартів контролю. Розвиток людського капіталу, зокрема підвищення кваліфікації фахівців та зміцнення їхньої професійної етики, залишається одним із визначальних чинників інституційної ефективності. Міжнародна співпраця як багаторівнева платформа для обміну знаннями, досвідом та інструментами посилює контрольні механізми, забезпечуючи сталий розвиток та підвищення прозорості у сфері публічних фінансів на глобальному рівні.

Варто зазначити, що вдосконалення механізмів фінансового контролю в контексті міжнародного співробітництва є комплексним процесом, який потребує системних змін на декількох рівнях. Важливу роль відіграє забезпечення відкритого й регулярного обміну фінансовою інформацією між країнами за допомогою автоматизованих платформ, що сприяє не лише зниженню ризиків ухилення від сплати податків, а й підвищенню прозорості фінансових операцій. Не менш важливою є технологічна модернізація, що забезпечує швидкий та ефективний аналіз даних, виявлення аномалій і можливих зловживань завдяки застосуванню інструментів великих даних та штучного інтелекту.

Висновки. Ефективність державного фінансового контролю в умовах міжнародного співробітництва є одним з основних чинників забезпечення фінансової стабільності, прозорості бюджетного процесу та запобігання економічним злочинам. Сучасні виклики глобалізації потребують переосмислення традиційних підходів до контролю та впровадження нових, інноваційних стратегій, що ґрунтуються на відкритості, цифровізації

та інтеграції з міжнародними ініціативами. Скоординована співпраця між національними й міжнародними органами сприяє значному посиленню антикорупційних заходів, зниженню рівня ухилення від сплати податків і створенню ефективної системи моніторингу фінансових потоків.

Особливу роль у цьому процесі відіграє гармонізація нормативно-правових актів, спільне застосування технологій, розширення бази знань і обмін досвідом, що дає змогу адаптувати систему фінансового контролю до сучасних викликів. Формування єдиного простору довіри та відповідальності можливе лише за умови активної участі всіх сторін у виробленні спільних стандартів і механізмів дії. Отже, розвиток ефективного міжнародного фінансового контролю потребує не лише технічних та організаційних змін, а й політичної волі, довгострокової стратегії та постійного вдосконалення людського капіталу в цій сфері.

Перспективи подальших досліджень полягають у розробленні моделей адаптації міжнародних стандартів фінансового контролю до національних умов з урахуванням цифрової трансформації публічного управління. Особливу увагу доцільно зосередити на аналізі інструментів ризик-орієнтованого аудиту, оцінюванні ефективності програм технічної допомоги міжнародних організацій, а також на вивченні потенціалу штучного інтелекту й аналітики великих даних у системі державного контролю. Такі дослідження можуть стати основою для побудови нової парадигми фінансового контролю, що відповідатиме сучасним умовам глобалізованої економіки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Буга Г. С. Зарубіжний досвід організації фінансового контролю в системі небанківських фінансових установ. *Право і суспільство*. 2021. № 6. С. 195–201. DOI: <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2021.6.33>.
2. Рудой В. М. Посилення нагляду за небанківськими фінансовими установами в Україні. *Правове регулювання фінансових послуг: національний, європейський, глобалізаційний виміри*: матеріали науково-практичного круглого столу (м. Суми, 26 січня 2024 р.). Суми, 2024. С. 64–68. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/94892/1/Rudoi_banking_supervision.pdf (дата звернення: 08.04.2025)
3. Бригінець О., Василюк Д. Пруденційне регулювання банківської діяльності в Європейському Союзі. *Адміністративне право і процес*. 2024. № 1. С. 28–39. DOI: <https://doi.org/10.17721/2227-796X.2024.1.02>
4. Хохлов В. Огляд кодексів етики у фінансово-інвестиційній галузі: аналіз особливостей та спільні риси. Київ, 2020. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/wp-content/uploads/2020/11/ohliad-kodeksiv-etyky.pdf> (дата звернення: 08.04.2025)
5. Нечай О. Поняття, види та перспективи використання криптовалюти в Україні. *Modeling the development of the economic systems*. 2024. № 1. С. 79–87. DOI: <https://doi.org/10.31891/mdes/2024-11-11>
6. Деревянко Б. В. Правове регулювання інвестиційної та інноваційної діяльності: навч. посібник. *Донецьк*, 2012. 204 с. URL: <https://repository.ndippp.gov.ua/handle/765432198/222> (дата звернення: 09.04.2025)

7. Бортняк В. А. Контроль як функція управління фінансовою діяльністю держави. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: юридичні науки*. 2020. Т. 31 (70). № 1. С. 118–123. URL: http://www.juris.vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/1_2020/24.pdf (дата звернення: 09.04.2025)
8. Колпакова А. Державний фінансовий контроль на сучасному етапі: огляд концептуальних засад. *International Science Journal of Management, Economics & Finance*. 2023. Vol. 2. № 1. P. 9–18. DOI: <https://doi.org/10.46299/j.isjmef.20230201.02>
9. Шевченко І. О., Шевченко Н. В. Реформування системи державного фінансового контролю в умовах євроінтеграції. *Економічні студії*. 2019. № 1(23). С. 97–101. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/21805> (дата звернення: 09.04.2025).
10. Галуцько В. В., Мосьондз С. О. Правове регулювання фінансового контролю в Україні. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична*. 2021. Вип. 31. С. 193–199. DOI: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.7515863>
11. Сисоєва І. М., Добіжа Н. В. Особливості здійснення державного фінансового контролю в Україні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. Вип. 18. С. 11–18. DOI: [10.32702/2306-6814.2021.18.11](https://doi.org/10.32702/2306-6814.2021.18.11)
12. Косова Т. Д., Шевченко В. В. Концептуальні засади становлення вищого державного фінансового контролю на регіональному рівні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 7. С. 31–36. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2019.7.31>
13. Терещенко М. М. Державний контроль: сутність, основні підходи та концепції. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія «Державне управління»*. 2019. Т. 30 (69). № 4. С. 117–121. DOI: <https://doi.org/10.32838/2663-6468/2019.4/21>
14. Прозорість та підзвітність у державному управлінні та послугах: проєкт. USAID: вебсайт. 2024. URL: <https://tapas.org.ua/> (дата звернення: 09.04.2025).
15. Німецьке товариство міжнародного співробітництва (GIZ). 2022. Міністерство фінансів України: вебсайт. URL: <https://mof.gov.ua/uk/nimecke-tovarisstvo-mizhnarodnogo-spivrobotnictva-giz> (дата звернення: 09.04.2025).
16. Перегуда Ю. Методика оцінки конкурентоспроможності продукції тваринництва в умовах економічних викликів. *Менеджмент і підприємництво: тенденції розвитку*. 2024. № 2 (28). С. 8–19. DOI: <https://doi.org/10.26661/2522-1566/2024-2/28-01>
17. Демченко М. Ю. Структурування міжнародних компаній через офшорні юрисдикції в контексті зміни глобальних правил оподаткування. *Європейські перспективи*. 2025. № 1. С. 301–311. DOI: <https://doi.org/10.71404/ep.2025.1.43>

REFERENCES:

1. Buha H. S. (2021) Zarubizhnyi dosvid orhanizatsii finansovoho kontroliu v systemi nebankivskykh finansovykh ustanov [Foreign experience of financial control organization in the system of non-bank financial institutions]. *Pravo i suspilstvo*, no. 6, pp. 195–201. DOI: <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2021.6.33> (in Ukrainian).
2. Rudoi V. M. (2024) Posylennia nahliadu za nebankivskymy finansovymy ustanovamy v Ukraini [Strengthening supervision over non-bank financial institutions in Ukraine]. *Pravove rehulivannia finansovykh posluh: natsionalnyi, yevropeyskyi, hlobalizatsiinyi vymiry*: Proceedings of the scientific-practical round table (Sumy, January 26, 2024) Sumy. pp. 64–68. Available at: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/94892/1/Rudoj_banking_supervision.pdf (accessed April 08, 2025) (in Ukrainian).
3. Bryhinets O., & Vasyliuk D. (2024) Prudentsiine rehulivannia bankivskoi diialnosti v Yevropeiskomu Soiuzi [Prudential regulation of banking activities in the European Union]. *Administratyvne pravo i protses*, no. 1, pp. 28–39. DOI: <https://doi.org/10.17721/2227-796X.2024.1.02> (in Ukrainian).
4. Khokhlov V. (2020) *Ohliad kodeksiv etyky u finansovo-investytsiinii haluzi: analiz osoblyvostei ta spilni rysy* [Overview of codes of ethics in the financial and investment sector: features and commonalities]. Kyiv. Available at: <https://www.nssmc.gov.ua/wp-content/uploads/2020/11/ohliad-kodeksiv-etyky.pdf> (accessed April 08, 2025) (in Ukrainian).
5. Nechai O. (2024) Poniattia, vydy ta perspektyvy vykorystannia kryptovaliuty v Ukraini [Concept, types and prospects of cryptocurrency use in Ukraine]. *Modeling the development of the economic systems*, no. 1, pp. 79–87. DOI: <https://doi.org/10.31891/mdes/2024-11-11> (in Ukrainian).
6. Derevianko B. V. (2012) *Pravove rehulivannia inwestytsiinoi ta innovatsiinoi diialnosti: navch. posibnyk* [Legal regulation of investment and innovation activity: textbook]. Donetsk. Available at: <https://repository.ndipp.gov.ua/handle/765432198/222> (accessed April 08, 2025) (in Ukrainian).

7. Bortniak V. A. (2020) Kontrol yak funktsiia upravlinnia finansovoiu diialnistiu derzhavy [Control as a function of state financial activity management]. *Vcheni zapysky TNU imeni V. I. Vernadskoho. Serii: yurydychni nauky*, vol. 31(70), no. 1, pp. 118–123. Available at: http://www.juris.vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/1_2020/24.pdf (accessed April 08, 2025) (in Ukrainian).
8. Kolpakova A. (2023) Derzhavnyi finansovyi kontrol na suchasnomu etapi: ohliad kontseptualnykh zasad [State financial control at the present stage: conceptual framework overview]. *International Science Journal of Management, Economics & Finance*, vol. 2, no. 1, pp. 9–18. <https://doi.org/10.46299/j.isjmef.20230201.02>. (in Ukrainian).
9. Shevchenko I. O., & Shevchenko N. V. (2019) Reformuvannia systemy derzhavnogo finansovoho kontroliu v umovakh yevrointehratsii [Reforming the system of state financial control in the context of European integration]. *Ekonomichni studii*, no. 1(23), pp. 97–101. Available at: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/21805> (accessed April 09, 2025) (in Ukrainian).
10. Halunko V. V., & Mosyondz S. O. (2021) Pravove rehuliuвання finansovoho kontroliu v Ukraini [Legal regulation of financial control in Ukraine]. *Naukovi zapysky Lvivskoho universytetu biznesu ta prava. Serii ekonomichna. Serii yurydychna*, vol. 31, pp. 193–199. <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.7515863> (in Ukrainian).
11. Sysoieva I. M., & Dobizha N. V. (2021) Osoblyvosti zdiisnennia derzhavnogo finansovoho kontroliu v Ukraini [Peculiarities of state financial control in Ukraine]. *Investytsii: praktyka ta dosvid*, no. 18, pp. 11–18. DOI: 10.32702/2306-6814.2021.18.11 (in Ukrainian).
12. Kosova T. D., & Shevchenko V. V. (2019) Kontseptualni zasady stanovlennia vyshchoho derzhavnogo finansovoho kontroliu na rehionalnomu rivni [Conceptual principles of formation of higher state financial control at the regional level]. *Investytsii: praktyka ta dosvid*, no. 7, pp. 31–36. <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2019.7.31> (in Ukrainian).
13. Tereshchenko, M. (2019). Derzhavnyi kontrol: sutnist, osnovni pidkhody ta kontseptsii [State control: essence, main approaches and concepts]. *Vcheni zapysky TNU imeni V. I. Vernadskoho. Serii «Derzhavne upravlinnia»*, vol. 30 (69), no. 4, pp. 117–121. <https://doi.org/10.32838/2663-6468/2019.4/21> (in Ukrainian).
14. USAID (2024) Prozorist ta pidzvitnist u derzhavnomu upravlinni ta posluhakh: proiekt [Transparency and accountability in public administration and services: project.]. Available at: <https://tapas.org.ua/> (accessed April 09, 2025) (in Ukrainian).
15. Ministry of Finance of Ukraine (2022) Nimetske tovarystvo mizhnarodnoho spivrobitnytstva (GIZ) [German Society for International Cooperation (GIZ)]. Available at: <https://mof.gov.ua/uk/nimecke-tovarystvo-mizhnarodno-go-spivrobitnictva-giz> (accessed April 09, 2025) (in Ukrainian).
16. Perehuda Yu. (2024) Metodyka otsinky konkurentospromozhnosti produktsii tvarynnytstva v umovakh ekonomichnykh vyklykiv [Methodology for assessing the competitiveness of livestock products under economic challenges]. *Menedzhment i pidpriemnytstvo: tendentsii rozvytku*, vol. 2, no. 28, pp. 8–19. <https://doi.org/10.26661/2522-1566/2024-2/28-01> (in Ukrainian).
17. Demchenko M. Yu. (2025) Strukturuvannia mizhnarodnykh kompanii cherez ofshorni yurysdyksii v konteksti zminy hlobalnykh pravyl opodatkuvannia [Structuring international companies through offshore jurisdictions amid changing global tax rules]. *Yevropeiski perspektyvy*, no. 1, pp. 301–311. <https://doi.org/10.71404/ep.2025.1.43> (in Ukrainian).